

บทที่ 4

แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่า นิทานนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

ในการนำเสนอแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการ
การเล่านิทานของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สีมาราชวร)ตำบลหนอง
แก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยในระยะที่ 2 นี้ ขอเสนอเป็น 5
ตอน ดังนี้

1. คำถามการวิจัย
2. ความมุ่งหมายการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. แนวทางและวิธีการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
วัดศาลเสี้ยน (สีมาราชวร)ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี
5. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สีมาราชวร)ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ซึ่งแต่ละ
ขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยในระยะที่ 2 นี้ มุ่งแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามวิจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. แนวทางและวิธีการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
วัดศาลเสี้ยน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี มีอะไรบ้าง
2. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี เป็น
อย่างไร

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาการเล่านิทานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท
จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่า
นิทานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร) ในระยะที่ 2 (R₂) เป็น
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research : PAR) โดยผู้มีส่วน
เกี่ยวข้อง ร่วมกันประชุม เพื่อหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการ
พัฒนาการเล่านิทานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร) โดยมี
วิธีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

หลังจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาการเล่านิทานของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร) มาเป็นพื้นฐานในผลระยะที่ 1
ของการแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทาน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร) ตามกรอบการวิจัย ซึ่ง
การศึกษาพบว่า กรอบที่เป็นปัญหาและมีความต้องการพัฒนามี 3 ประเด็น คือ

- 1.1 การเลือกเรื่องที่จะเล่า
- 1.2 กลวิธีในการเล่านิทาน
- 1.3 การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนสำคัญ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ใน
การพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร)
จำนวน 17 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญ ในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร) จำนวน 12 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร) มีจำนวน 5 คน คือ

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 1 คน
2.2.2 ครูประจำชั้น	จำนวน 1 คน
2.2.3 ผู้เชี่ยวชาญการเล่านิทาน	จำนวน 1 คน
2.2.4 วิทยากรกระบวนการ	จำนวน 2 คน

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยระยะที่ 2 การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและกำหนดดัชนีชี้วัด
ความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน
(สมิหาราชวร) ทั้งผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันประชุมระดมความคิดโดยใช้

รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดกรอบ เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนสำคัญและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางและวิธีการพัฒนาพร้อมทั้งการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน(สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยการกำหนดสนทนา ประชุมระดมความคิด 3 ตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 การนำเสนอข้อมูลสภาพปัจจุบันการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน(สิมาราชวร) ในระยะที่ 1

ตอนที่ 2 ปัญหา และความต้องการ จากระยะที่ 1

ตอนที่ 3 แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน(สิมาราชวร)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยระยะนี้ใช้การประชุมระดมความคิด โดยเชิญทั้งผู้มีส่วนสำคัญ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมการประชุม รวบรวมโดยใช้การจดบันทึกข้อมูล และบันทึกเสียงจากการสนทนาซักถาม ยืนยัน ปัญหา แสวงหาแนวทางวิธีการวิจัย และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นตอน คือ การประชุมระดมความคิด

ผู้วิจัยปรึกษาผู้บริหารหลังจากที่ได้แจ้งกำหนดวันประชุมระดมความคิด เรียกเชิญตัวแทนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น และผู้มีส่วนสำคัญ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าห้องประชุมทั้งหมด จำนวน 18 คน และร่วมกันหาแนวทางวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการประชุมระดมความคิด ผู้แทนทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ให้ข้อคิดเสนอแนะ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สรุปข้อมูลวิเคราะห์ตามความเหมาะสมของข้อมูลโดยยึดกรอบการวิจัยเป็นหลักสำคัญ

แนวทางและวิธีการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน (สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

จากการประชุมระดมความคิดเห็นในระยะที่ 2 นำผลที่ได้จากการสนทนากลุ่มนั้นมีผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งสิ้น จำนวน 17 คน ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และผู้ร่วมสังเกตการณ์ เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการ

พัฒนาการเล่านิทานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหารราษฎร์) ตำบลหนองแก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ดังนี้

การประชุมระดมความคิด วันเวลาที่ประชุม วันที่ 19 กันยายน 2550

เวลา 08.00 น. – 12.00 น. ณ อาคารห้องประชุมโรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหารราษฎร์) กิจกรรมแรกเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ลงทะเบียน เข้าห้องประชุมพร้อมเพียงกัน อาราธนา พระปลัดสิทธิเดช คนตีสีโล เป็นประธานสงฆ์จุดเทียน ธูป บูชานำกล่าวพระรัตนตรัย ผู้วิจัย กล่าวรายงานชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดงาน ต่อประธานในที่ประชุม ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ผู้บริหาร ครู ยินยอม ปัญหาที่ผู้วิจัยนำเสนอว่ามีความจริงตามที่ผู้วิจัยนำเสนอมา และร่วมกันหาแนวทางวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จร่วมกัน ดังนี้

จากการประชุมระดมความคิด ของผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมหาแนวทาง และวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหารราษฎร์) แบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ การเลือกเรื่องที่จะเล่า กลวิธีในการเล่านิทาน การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน ดังนี้

1. แนวทางและวิธีการพัฒนา

แนวทางที่ 1 กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การเลือกเรื่องที่จะเล่า จากที่ประชุมมีมติ ดังนี้

1) ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายลงความเห็น ว่าให้มีการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียน โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ด้านเทคนิคการเล่า สอดแทรกคติสอนใจ มีคุณธรรม มีหนังสือให้เลือกมาก มีแบบประเมิน ความยาก ง่าย น่าสนใจ เหมาะกับวัย กำหนดหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ

2) ครูผู้เชี่ยวชาญด้านนิทาน สอนเทคนิค วิธีการเล่า (ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการเลือกเรื่อง)

3) ฝึกการผลิตสื่อประกอบการเล่านิทาน

แนวทางที่ 2 กิจกรรมเสริมสร้างทักษะ เกี่ยวกับเรื่องกลวิธีในการเล่านิทาน มีดังนี้

1) เทคนิคการเล่าเรื่อง ใช้เรื่องง่ายๆ ฝึกแนะนำตนเอง ฝึกคิด ฝึกตั้งคำถาม เล่าเรื่องตนเอง ให้กล้าแสดงออก

2) ทดลอง บทบาทสมมติ ปฏิบัติจริง การใช้เสียง สอดแทรกอารมณ์

แนวทางที่ 3 กิจกรรมฝึกและปฏิบัติการทำสื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่า โดยมีกิจกรรมทำสื่อชนิดต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) วิทยาการผลิตสื่อเป็นตัวอย่าง สาธิตการทำสื่อ

2) ให้นักเรียนทำสื่อด้วยตนเอง โดยมีตัวอย่างคือ หุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หุ่นสามมิติ หมวกคาดหัวรูปสัตว์ทำจากกระดาษแข็ง นิทานหน้าเดียว

3) แข่งขันการทำสื่อ จัดนิทรรศการสื่อ

2. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิราษฎร์)

การประเมินผลการพัฒนา ตามแนวทางการพัฒนาที่ได้ข้อสรุปจากการประชุมระดมความคิด ได้กำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาไว้ ดังต่อไปนี้

2.1 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ ทั้ง 3 ด้าน ในการเลือกเรื่องที่จะเล่า กลวิธีในการเล่า การใช้สื่อและผลิตสื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่า ร้อยละ 80 ขึ้นไป

2.2 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติ ใช้ผลงานปฏิบัติกิจกรรมจริง โดย

2.2.1 นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สมิราษฎร์) ได้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

2.2.2 นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สมิราษฎร์) มีผลงานการผลิตสื่อมากกว่า 2 ชิ้น

รายละเอียดดังปรากฏในตาราง 12

ตาราง 12 แนวทางวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนโรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิราษฎร์)

ประเด็น ยุทธศาสตร์	วิธีการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์	ดัชนีชี้วัด	เป้าหมาย ความสำเร็จ
การ เสริมสร้าง ความรู้ การ เล่านิทาน	การเสริมสร้างความรู้ 1. มอบความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียน โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ทั้ง 3 ด้าน 2. ครูที่มีความรู้ (ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการเลือกเรื่อง)	มีความรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	มีความรู้เรื่องการเล่านิทาน อยู่ใน ระดับสูง

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็น ยุทธศาสตร์	วิธีการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์	ดัชนีชี้วัด	เป้าหมาย ความสำเร็จ
ปฏิบัติทักษะ เทคนิคการ เล่านิทาน	การเสริมสร้างทักษะ 1. เทคนิคการเล่า ใช้เรื่อง ง่ายๆ ฝึกแนะนำตนเอง ฝึกคิด ฝึกตั้งคำถาม เล่าเรื่องตนเอง ให้ กล้าแสดงออก 2. ทดลอง ปฏิบัติจริง การใช้ เสียง สอดแทรกอารมณ์	การปฏิบัติของ นักเรียน ร้อยละ 80 ขึ้นไป	การปฏิบัติของ นักเรียน ในการเล่านิทาน อยู่ในระดับสูง
สาธิต ปฏิบัติการ ผลิตสื่อ อุปกรณ์	1. วิทยากรให้ความรู้และ สาธิตการทำสื่อ 2. ให้นักเรียนทำสื่อด้วยตนเอง คือหุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หุ่นสามมิติ หมวกคาดหัวรูปสัตว์ทำจาก กระดาษแข็ง นิทานหน้าเดียว	1. ผลิตผลงาน การทำสื่ออุปกรณ์ ประกอบการเล่า นิทาน คนละ 2 ชิ้น 2. นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมทุกคน	1. มีผลงานทำ สื่อมากกว่า 2 ชิ้น ใบงาน ชิ้นงาน 2. นักเรียน มีผลงาน มีใบงาน และผลงานของ ตนเอง